

ESG4SMEs
Sustainability in Action

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΠΗΛΙΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΒΟΛΙΩΤΗ

Περίπτωση Μελέτης

Πλαίσιο

Τύπος και μέγεθος ΜΜΕ: Οικογενειακό ελαιοτριβείο με 12 μόνιμους υπαλλήλους, συν 8-10 εποχιακούς εργάτες κατά τη διάρκεια της συγκομιδής.

Αγροτική περιοχή: Άνω Λεχώνια, μια αγροτική και τουριστική περιοχή στους πρόποδες του Πηλίου, κοντά στην πόλη του Βόλου, στην περιοχή της Θεσσαλίας, Ελλάδα.

Με έτος ίδρυσης το 1969 στην αγροτική περιοχή του Πηλίου, στην κεντρική Ελλάδα, η Οικογένεια Βολιώτη είναι μια μικρή αγροδιατροφική επιχείρηση με βαθιές ρίζες στην παραδοσιακή παραγωγή ελαιολάδου. Με την πάροδο των δεκαετιών, η επιχείρηση εξελίχθηκε από ένα τοπικό ελαιοτριβείο σε μια κάθετα ολοκληρωμένη εταιρεία, συνδυάζοντας την παράδοση με την καινοτομία.

Η αποστολή της είναι να προσφέρει ελαιόλαδο υψηλής ποιότητας με αυθεντικότητα, διαφάνεια και περιβαλλοντική ευθύνη, ενισχύοντας παράλληλα τον δεσμό μεταξύ των τοπικών παραγωγών, των καταναλωτών και του φυσικού τοπίου του Πηλίου.

Λειτουργώντας σε μια περιοχή γνωστή για τον αγροτικό της χαρακτήρα, αλλά που αντιμετωπίζει προκλήσεις που σχετίζονται με τον εκσυγχρονισμό, τη διατήρηση των νέων και τις περιβαλλοντικές πιέσεις, η επιχείρηση υιοθέτησε το ESG ως μέσο για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και τη δημιουργία αξίας για την κοινότητα. Το όραμα και η προορατική ηγεσία του ιδιοκτήτη μετέτρεψαν την επιχείρηση σε ένα πρότυπο αναγεννητικής αγροτικής επιχειρηματικότητας.

Πρόκληση/ευκαιρία ESG

Η κύρια πρόκληση της εταιρείας στον τομέα ESG ήταν **περιβαλλοντική**: η διαχείριση του μεγάλου όγκου οργανικών αποβλήτων που παράγονται κατά την επεξεργασία των ελιών. Προηγουμένως, ο πολτός ελιάς και άλλα υποπροϊόντα μεταφέρονταν σε απομακρυσμένες ορεινές περιοχές, με αποτέλεσμα υψηλό κόστος, λειτουργική αναποτελεσματικότητα και ανησυχίες των κατοίκων της περιοχής για τη ρύπανση και την υποβάθμιση του τοπίου.

Αυτή η πρόκληση πυροδότησε την καινοτομία. Η επιχείρηση επένδυσε σε τεχνολογία ψυχρής έκθλιψης χωρίς νερό και υιοθέτησε κυκλικές πρακτικές για την επαναχρησιμοποίηση των υποπροϊόντων ως λιπάσματα. Το αποτέλεσμα ήταν **μικρότερη περιβαλλοντική επίδραση, μείωση του κόστους και βελτίωση των σχέσεων με την κοινότητα**.

Πρόσθετες προκλήσεις περιλάμβαναν την ανάγκη εξασφάλισης χρηματοδότησης για νέο εξοπλισμό, την αναδιοργάνωση της φυσικής διάταξης των εγκαταστάσεων και την εκπαίδευση του προσωπικού για την προσαρμογή στα νέα μηχανήματα και τις νέες διαδικασίες.

Ωστόσο, κάθε ένα από αυτά τα εμπόδια παρείχε ευκαιρίες μάθησης, ενισχύοντας την ωριμότητα και την προσαρμοστικότητα της εταιρείας σε θέματα ESG.

Τι έκαναν;

Το ελαιοτριβείο της οικογένειας Βολιώτη εφάρμοσε μια **ολοκληρωμένη πρωτοβουλία βιωσιμότητας** που ξεκίνησε το 2019, με στόχο τόσο την **περιβαλλοντική** όσο και την **επιχειρηματική μεταμόρφωση**.

Στο επίκεντρο αυτής της αλλαγής βρισκόταν η στρατηγική επένδυση σε τεχνολογία επεξεργασίας ελιάς χωρίς νερό. Η παραδοσιακή ελαιοτριβία απαιτούσε μεγάλες ποσότητες νερού και παρήγαγε σημαντικές ποσότητες λυμάτων και οργανικών αποβλήτων. Το νέο σύστημα ξηρής εκχύλισης εξάλειψε εντελώς την ανάγκη για νερό, μειώνοντας δραστικά το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του ελαιοτριβείου, ενώ παράλληλα βελτίωσε την ενεργειακή απόδοση και την ποιότητα του ελαιολάδου.

Η πρωτοβουλία περιελάμβανε επίσης ένα σχέδιο κυκλικής διαχείρισης αποβλήτων. Τα φύλλα και τα κλαδιά της ελιάς, τα οποία προηγουμένως αντιμετωπίζονταν ως απόβλητα, τώρα καθαρίζονται, αλέθονται και επιστρέφουν στους ελαιώνες ως οργανικό λίπασμα. Αυτό το αναγεννητικό μοντέλο μείωσε το κόστος μεταφοράς αποβλήτων και τις εκπομπές της εταιρείας, ενώ παράλληλα ωφέλησε την ποιότητα και την παραγωγικότητα του εδάφους της περιοχής.

Τι έκαναν;

Από **κοινωνική και διακυβερνητική άποψη**, η πρωτοβουλία άνοιξε τις πόρτες του ελαιοτριβείου στο κοινό. Η εγκατάσταση έγινε πιστοποιημένος προορισμός ελαιοτουρισμού, υποδεχόμενη σχολικές ομάδες, τουρίστες και διεθνείς επισκέπτες. Η εταιρεία δημιούργησε προσβάσιμους χώρους και εκπαιδευτικά προγράμματα, βοηθώντας τους επισκέπτες να κατανοήσουν τα οφέλη του υψηλής ποιότητας, βιώσιμου ελαιολάδου.

Στους ενδιαφερόμενους που συμμετείχαν σε αυτή τη μεταμόρφωση περιλαμβάνονταν:

- Ο **ιδιοκτήτης**, ο οποίος ηγήθηκε της πρωτοβουλίας ως αναλυτής, βελτιστοποιητής και ηγέτης ESG.
- Ο **γιος του ιδιοκτήτη**, φοιτητής Τεχνολογίας Τροφίμων, που προετοιμάζεται να συνεχίσει το ταξίδι ESG.
- Οι **εργαζόμενοι**, οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν σε νέες διαδικασίες και αρχές βιωσιμότητας.
- Οι **προμηθευτές**, οι οποίοι παρείχαν τεχνολογική καθοδήγηση και εξοπλισμό.
- Οι **τοπικοί παραγωγοί ελιάς** και η **κοινότητα**, οι οποίοι υποστήριξαν τη μετάβαση και επωφελήθηκαν από τις βελτιωμένες περιβαλλοντικές πρακτικές και την αυξημένη περιφερειακή προβολή.

Αυτή η μεταμόρφωση δεν επιβλήθηκε μόνο από τη νομοθεσία, αλλά προήλθε από ένα προσωπικό όραμα, τις ευκαιρίες της αγοράς και τη δέσμευση προς τη γη και τους ανθρώπους της.

Τι άλλαξε;

Τα αποτελέσματα της προσέγγισης ESG ήταν σαφώς ορατά τόσο εντός της εταιρείας όσο και στην ευρύτερη αγροτική κοινότητα:

- Καθαρότερες διαδικασίες παραγωγής και σχεδόν μηδενικά απόβλητα προς υγειονομική ταφή
- Βελτιωμένη ποιότητα, γεύση και διατροφικό προφίλ των προϊόντων, με αποτέλεσμα την προσέλκυση νέων πελατών και την απονομή βραβείων
- Ισχυρότερες σχέσεις με τους τοπικούς αγρότες και αποδοχή των βιώσιμων πρακτικών από την κοινότητα
- Βελτιωμένο εργασιακό περιβάλλον με χαμηλότερο θόρυβο, καλύτερη ποιότητα αέρα και ικανοποίηση των εργαζομένων
- Αυξημένο ενδιαφέρον των επισκεπτών μέσω πιστοποιημένου ελαιο-τουρισμού, που συνδυάζει εκπαίδευση, γαστρονομία και τοπική κουλτούρα
- Αίσθημα υπερηφάνειας και σκοπού που μοιράζονται το προσωπικό, οι συνεργάτες και η επόμενη γενιά
- Εμπνεύστηκε κοντινά ελαιοτριβεία να ακολουθήσουν βιώσιμες καινοτομίες και να επενδύσουν στην εμφιάλωση και τον τουρισμό

Αυτή η μεταμόρφωση συνδύασε την οικονομική ανθεκτικότητα με τον κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο, αποδεικνύοντας ότι οι μικρές αγροτικές ΜΜΕ μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές, συνδυάζοντας την παράδοση με την καινοτομία.

ESG σε δράση: Άνθρωποι, δεξιότητες, εργαλεία

Ρόλοι ESG

Ποιος έκανε τι;

Στην εταιρεία Ελαιόλαδο Οικογένεια Βολιώτη, ο ιδιοκτήτης κ. Βολιώτης ενσάρκωσε και τους τρεις ρόλους ESG που είναι τυπικοί για τις μικρές αγροτικές επιχειρήσεις:

Ηγέτης ESG: Καθόρισε το όραμα της βιωσιμότητας και ηγήθηκε με έντονο αίσθημα ευθύνης απέναντι στο περιβάλλον και την κοινότητα.

Βελτιστοποιητής ESG: Εφάρμοσε τη διαδικασία άνυδρης εκχύλισης, το μοντέλο κομποστοποίησης χωρίς απόβλητα και αναβάθμισε τις εγκαταστάσεις για αγροτουρισμό και προσβασιμότητα.

Αναλυτής ESG: Αξιολόγησε τα αποτελέσματα, την παρακολούθηση της χρήσης νερού και ενέργειας, τη διαβούλευση με προμηθευτές και συνεργάτες και την ευθυγράμμιση των αποφάσεων τόσο με τις αξίες ESG όσο και με τις τάσεις της αγοράς.

Ο γιος του συμμετέχει σταδιακά στην ενσωμάτωση της ακαδημαϊκής εμπειρογνωμοσύνης στον τομέα της τεχνολογίας.

Εργαλεία

- **Χρησιμοποιημένα στρατηγικά εργαλεία:** Δεν εφαρμόστηκαν επίσημα στρατηγικά εργαλεία (π.χ. SWOT, πίνακες ουσιαστικότητας). Οι αποφάσεις βασίστηκαν στην προσωπική εμπειρία, σε διαβουλεύσεις με προμηθευτές, στην περιβαλλοντική ηθική και σε διαισθητική μακροπρόθεσμη σκέψη.
- **Χρησιμοποιηθέντα KPI:** Δεν έχουν ακόμη θεσπιστεί επίσημα KPI. Ο αντίκτυπος αξιολογήθηκε μέσω παρατηρήσιμων μετρήσεων, όπως η **μείωση της χρήσης πόρων**, η **εξάλειψη της μεταφοράς αποβλήτων**, η **βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων** και τα **βραβεία ή οι πιστοποιήσεις** που έλαβε η εταιρεία.
- **Πρότυπα αναφοράς που ακολουθήθηκαν:** Δεν υιοθετήθηκαν επίσημα πρότυπα αναφοράς ESG. Ωστόσο, η εταιρεία διατηρεί τη διαφάνεια δημοσιεύοντας πιστοποιητικά ανάλυσης προϊόντων στο διαδίκτυο και ευθυγραμμίζοντας τις δραστηριότητές της με τις πιστοποιήσεις ISO 9001, FSSC 22000, BIO και ETHOS CSR.

ESG σε δράση: Άνθρωποι, δεξιότητες, εργαλεία

Ικανότητες ESG

Σχετικές ικανότητες ESG που χρησιμοποιούνται

- 1.E.1 Ηθική και βιώσιμη σκέψη
(Η προσπάθεια του ιδιοκτήτη για περιβαλλοντικές βελτιώσεις και λύσεις μηδενικών αποβλήτων)
- 3.E.4 Προώθηση των δυνατοτήτων αναπαραγωγής των αποτελεσμάτων
(Γίνε πρότυπο για άλλες ΜΜΕ και τοπικούς παραγωγούς)
- 3.S.5 Προώθηση μιας προσέγγισης πολλαπλών ενδιαφερομένων
(Συμμετοχή τοπικών παραγωγών, σχολείων, τουριστών και της κοινότητας)
- 3.S.6 Ικανότητα να προωθηθεί η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών
(Συμμετοχή του προσωπικού, των μελών της οικογένειας και των εξωτερικών εταίρων στις δράσεις ESG)
- 1.G.1 Γνώση της συστημικής σκέψης
(Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών πτυχών στις αποφάσεις)
- 3.G.3 Γνώση των κανονισμών και διαδικασιών συμμόρφωσης
(Πιστοποιήσεις για την ασφάλεια των τροφίμων, τα βιολογικά προϊόντα, τον τουρισμό και τα περιβαλλοντικά πρότυπα)
- 3.G.4 Κατανόηση και σχεδιασμός μακροπρόθεσμων επενδύσεων
(Στρατηγικές επενδύσεις σε μηχανήματα, ανακαινίσεις κτιρίων και φωτοβολταϊκά)

Μέθοδοι

- **Πώς παρακολουθήθηκε η πρόοδος:** Μέσω τακτικής παρακολούθησης της κατανάλωσης ενέργειας και νερού μέσω λογαριασμών κοινής ωφέλειας, άμεσης ανατροφοδότησης από πελάτες και επισκέπτες και εξωτερικών ελέγχων από φορείς πιστοποίησης.
- **Μέθοδοι συλλογής δεδομένων:** Λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, αναλύσεις ποιότητας προϊόντων, αισθητηριακά σχόλια από καταναλωτές και τουρίστες και εκθέσεις ελέγχου πιστοποίησης.

Ηγεσία με σκοπό, ριζωμένη στον τόπο

Πώς μια ΜΜΕ έθεσε σε εφαρμογή την ESG

Εμπνέοντας την αλλαγή

Πώς είναι η ηγεσία ESG

Ο ιδιοκτήτης της Ελαιόλαδο Οικογένεια Βολιώτη επέδειξε ηγεσία ESG όχι μέσω επίσημων στρατηγικών, αλλά μέσω ενός μακροπρόθεσμου οράματος βασισμένου στην ευθύνη, το θάρρος και τη διαφάνεια.

Όραμα: Ηγεσία προσανατολισμένη στο μέλλον, επενδύοντας στην καινοτομία για βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα.

Ανάληψη κινδύνου: Υιοθέτηση τεχνολογιών που δεν είναι συνηθισμένες στον κλάδο, επιδεικνύοντας επιχειρηματικό θάρρος.

Διαφάνεια: Τακτική δημοσίευση αναλύσεων προϊόντων, εξασφαλίζοντας την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

Επιρροή: Το μοντέλο ηγεσίας του ενέπνευσε άλλους ελαιοτριβείς της περιοχής να στραφούν προς την παραγωγή προστιθέμενης αξίας και τη βιωσιμότητα στον τοπικό τομέα.

Εφαρμογή σε τοπικό επίπεδο

Προσαρμογή των ESG στην αγροτική πραγματικότητα

- Η στρατηγική ESG ευθυγραμμίστηκε με τις τοπικές αξίες της ποιότητας, της υγείας και της προστασίας της φύσης. Οι αγρότες εκτίμησαν την καλύτερη ποιότητα του ελαιολάδου και τη διαχείριση του περιβάλλοντος.
- Η προσέγγιση του ελαιοτριβείου έδειξε ότι οι μικρές αγροτικές οικογενειακές επιχειρήσεις μπορούν να οδηγήσουν σε πολιτιστικές αλλαγές προς την βιωσιμότητα, διατηρώντας παράλληλα την οικονομική ζωτικότητα.

Μήνυμα του ιδιοκτήτη προς άλλες ΜΜΕ!

«Δράστε τώρα για τη βιωσιμότητα – όχι μόνο για το περιβάλλον, αλλά και για την επιβίωση της επιχείρησής σας. **Οι αγορές απαιτούν πιο οικολογικά προϊόντα.** Η επένδυση στη βιωσιμότητα εξασφαλίζει ανταγωνιστικότητα, πρόσβαση στην αγορά και μελλοντικές ευκαιρίες χρηματοδότησης».

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

- Τι βοήθησε την οικογένεια Βολιώτη να ενσωματώσει τα κριτήρια ESG σε ένα αγροτικό περιβάλλον;
- Ποιες προκλήσεις ενδέχεται να εμποδίσουν άλλες μικρές αγροτικές επιχειρήσεις να ακολουθήσουν παρόμοια πορεία;
- Τι μπορεί να μάθει η ΜΜΕ σας από αυτή την περίπτωση όσον αφορά τη νοοτροπία, τις μεθόδους ή τη σύνδεση με την κοινότητα;
- Πόσο σημαντικές ήταν οι προσωπικές αξίες και η κινητοποίηση; Θα ήταν αυτό πλεονέκτημα ή πρόκληση στην περίπτωση σας;
- Πώς επηρεάζει η ηγεσία που βασίζεται στην ηθική και το όραμα τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα;
- Θα μπορούσε μια προσαρμοσμένη εκδοχή της προσέγγισης της Οικογένειας Βολιώτη να λειτουργήσει στην επιχείρησή ή την κοινότητά σας; Τι θα έπρεπε να αλλάξει;
- Ποια υποστήριξη (γνώσεις, εργαλεία, συνεργάτες, εκπαίδευση) θα βοηθούσε σε μια τέτοια μετάβαση;
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μιας τέτοιας στρατηγικής ESG;
- Ποιο μικρό βήμα θα μπορούσε να κάνει η εταιρεία σας σήμερα για να ξεκινήσει ένα πιο ολοκληρωμένο ταξίδι ESG;

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευχαριστούμε!

Άδεια Χρήσης

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τον υπεύθυνο
ESG για αγροτικές ΜΜΕ © 2025 από το
ESG4SMEs Consortium με άδεια χρήσης [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Αριθμός έργου: 2023-1-DE02-KA220-VET-000156776